

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
МИНИСТАРСТВО ФИНАНСИЈА

Управа царина
148-I-030-01-504/2019
04.11.2019
Београд

На основу члана 9. Закона о царинској служби („Сл. гласник РС” бр. 95/2018) у циљу једнообразне примене прописа из надлежности Управе царина, директор Управе царина доноси

ОБЈАШЊЕЊЕ ОСИГУРАЊА КОНТИНУИТЕТА ПОСТУПКА ЗА ТРАНЗИТ (ОКП)

І) Осигурање континуитета поступка за транзит

І.1) Уводне напомене

- Одредбама члана 5. став 3. тачка 2. Царинског закона („Службени гласник РС“, број 95/2018) прописано је да се средства за размену и чување информација, осим употребе техника електронске обраде података, могу користити само у случају привременог квара рачунарског система царинског органа или привредних субјеката, а одредбама члана 317. Уредба о царинским поступцима и царинским формалностима („Сл. гласник РС“, бр. 39/2019), у даљем тексту Уредба, употреба транзитне операције у посебним околностима. У наведеним случајевима примењује се поступак Осигурање континуитета поступка за транзит (у даљем тексту: ОКП).
- ОКП је поступак којим се омогућава подношење и контрола транзитне декларације, пуштање робе у транзитни поступак и праћење транзитне операције када то није могуће спровести техником електронске обраде података. Заснива се на употреби писане декларације у складу са чланом 317. Уредбе и Прилогом 15. Правилник о облику, садржини, начину подношења и попуњавања декларације и других образаца у царинском поступку („Сл. гласник РС“, бр. 42/2019), у даљем тексту Правилник, односно чланом 26. Додатка I и Прилогом II уз Додатак I ЦТ Конвенције¹.
- Примењује се у случају привремене недоступности:
 - електронског транзитног система Управе царина (NCTS);

¹ ЕС/EFTA Конвенција о заједничком транзитном поступку од 20. маја 1987, О.Ј. L 226, 18.8.1987 + амандмани ([http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/?uri=CELEX:01987A0813\(01\)-20171205](http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/?uri=CELEX:01987A0813(01)-20171205))

- компјутерског система који носилац поступка користи за подношење електронске транзитне декларације путем техника електронске обраде; или
 - у случају прекида електронске везе између компјутерског система који носилац поступка користи за подношење електронске транзитне декларације путем техника електронске обраде и NCTS.
4. Транзитна декларација која се користи у ОКП мора бити препознатљива свим странама које учествују у транзитној операцији како би се избегли проблеми у транзитној царинарници, одредишној царинарници или по допреми овлашћеном примаоцу. Из тог разлога, користе се само следеће исправе:
- јединствена царинска исправа (ЈЦИ), по потреби допуњена једним или више додатних листова (ЈЦИ бис), или
 - јединствена царинска исправа (ЈЦИ) одштампана на обичном папиру из компјутерског система носиоца поступка, по потреби допуњена једним или више додатних листова (ЈЦИ бис), као што је прописано чланом 224. Уредбе, односно Прилогом В6 уз Додатак III ЦТ Конвенције, или
 - транзитни пратећи документ (ТАД), по потреби допуњен Списком наименовања. У овом случају на ТАД се неће налазити бар код, нити Главни референтни број (MRN).
5. Транзитна декларација која се користи у ОКП попуњава се у складу са Прилогом 5. Правилника, односно Прилогом В6 уз Додатак III ЦТ Конвенције.
6. Транзитна декларација се евидентира уписивањем броја у рубрику В, који се мора разликовати од нумерације која се користи у NCTS.
7. Употреба ОКП обележава се на примерцима транзитне декларације печатом (димензија: 26 x 59 мм, црвеним мастилом) у рубрици А ЈЦИ или на месту предвиђеном за MRN и бар код на ТАД. Овај печат се ставља или у полазној царинарници, у случају редовног поступка, или од стране овлашћеног пошиљаоца, у случају поједностављеног поступка. Текст печата за „резервни поступак“ на различитим језицима који се користи у заједничком транзитном поступку налази се у **Прилогу 1** овог Објашњења.
8. Када се донесе одлука о преласку на ОКП, нарочито је важно да се поништи свака транзитна декларација унета у NCTS (LRN или MRN), а која није могла бити даље обрађена због отказивања система за електронску обраду података. Информацију о овим декларацијама полазној царинарници доставља лице које је декларацију унело у електронски транзитни систем.
9. Опште је правило да транзитне операције започете у NCTS и у ОКП морају бити јасно разграничене као потпуно различити поступци. То значи да свака транзитна операција започета у NCTS мора бити и окончана у NCTS, а свака транзитна операција започета у оквиру ОКП, тј. на основу писане транзитне декларације, мора бити окончана у складу са правилима која важе за ЈЦИ.
10. Полазна царинарница врши надзор над спровођењем ОКП како би се спречила његова злоупотреба.

11. Национални Хелпдеск (Одсек за подршку е-царини) је надлежан да одобри употребу ОКП на захтев носиоца поступка (укључујући и овлашћеног пошиљаоца).

I.2) Прелазак на употребу ОКП у случају немогућности подношења транзитне декларације путем технике електронске обраде података

1. Да би се одобрио прелазак на употребу ОКП потребно је буду испуњени сви следећи услови:
 - да је NCTS недоступан дуже од 120 минута или да је декларант објавио недоступност компјутерског система који користи за подношење електронске транзитне декларације или електронске везе између тог компјутерског система и NCTS;
 - не очекује се успостављање нормалних услова за рад NCTS или компјутерског система декларанта у следећих 6 сати;
 - пошиљка за коју се тражи употребу ОКП садржи лако кварљиву робу, живе животиње или материје опасне по људе, животиње или околину.
2. Да би добио сагласност за употребу ОКП, носилац поступка (укључујући и овлашћеног пошиљаоца), мора да претходно путем електронске поште или другим средствима обавести Хелпдеск о разлозима због којих тражи употребу ОКП и назначи време од када намерава да почне са његовом употребом.
3. Носилац поступка (укључујући и овлашћеног пошиљаоца) је дужан да Хелпдеску за сваку транзитну операцију за коју тражи употребу ОКП достави следеће податке:
 - Назив носиоца поступка,
 - Тачан опис робе,
 - Укупну бруто масу робе,
 - Укупну вредност робе,
 - Укупан износ могућег царинског дуга, односно процењени износ дажбина за који се подноси обезбеђење и број гаранције (GRN).
4. Хелпдеск ће дати сагласност за прелазак на употребу ОКП уколико се из образложења датог у захтеву увери да је његова употреба оправдана. Пре доношења одлуке, Хелпдеск може да затражи од носиоца поступка да пружи доказе о оправданости употребе ОКП или да спроведе проверу испуњености услова за његову употребу.
5. У случају да се захтева употреба ОКП због недоступности компјутерског система декларанта Хелпдеск може да упути декларанта да користи PWC (Public Web Client) за подношење електронске транзитне декларације. Овом сервису Управе царина се приступа преко линка <https://eccgw.carina.rs/NCTSPWC/> и његова употреба је бесплатна.
6. Хелпдеск даје сагласност за употребу ОКП саопштавањем једног или низа MRN (за више транзитних декларација).
7. Међутим, Хелпдеск може и да одбије да да сагласност за употребу ОКП, првенствено у случају да одређени носилац поступка (а нарочито овлашћени пошиљалац) често проглашава недоступним компјутерски систем који користи за подношење електронске транзитне декларације путем технике електронске обраде података.

8. Декларант је дужан да одмах по престанку разлога за употребу ОКП о томе обавести Хелпдеск и достави му списак транзитних декларација поднетих употребом ОКП.

I.3) Спровођење ОКП

I.3.1) ОКП у полазној царинарници – редовни поступак

1. У редовном поступку носилац поступка попуњава, оверава и потписује писану транзитну декларацију (ЈЦИ или ТАД), уписује добијени MRN и подноси је заједно са робом полазној царинарници. Потписивањем транзитне декларације, носилац поступка преузима одговорност за:
 - тачност податка у декларацији,
 - веродостојност приложених докумената,
 - поштовање свих обавеза у вези са стављањем робе у транзитни поступак.
2. Полазној царинарници се уз транзитну декларацију подноси:
 - уверење о заједничкој гаранцији, или
 - уверење о ослобођењу од полагања гаранције, или
 - купон за појединачну гаранцију (ваучер),а подаци из уверења, односно купона морају бити унети у транзитну декларацију.
3. Полазна царинарница је дужна да провери да ли потпис носиоца поступка одговара неком од потписа на уверењу о заједничкој гаранцији или уверењу о ослобођењу од полагања гаранције поднетом на увид. Уколико потпис носиоца поступка не одговара ниједном од потписа на уверењу, полазна царинарница неће одобрити пуштање робе у транзитни поступак.
4. Носилац поступка је дужан да осигура да процењени износ дажбина за који се подноси обезбеђење не прелази одобрени референтни износ, узимајући у обзир и све транзитне операције тог носиоца за које транзитни поступак још увек није завршен. Носилац поступка је дужан да обавести царински орган обезбеђења када одобрени референтни износ не покрива износ који је довољан за покривање његових транзитних операција.
5. Полазна царинарница на сваки примерак транзитне декларације у рубрику D (Контрола отпремне царинарнице) уписује потребне податке, све оверава царинским печатом и потписом царинског службеника и роба се пушта у транзит.
6. Робу пуштену у транзит прате примерци 4 и 5 ЈЦИ, односно један примерак ТАД које полазна царинарница предаје носиоцу поступка. Полазна царинарница задржава примерак 1 ЈЦИ или један примерак ТАД.
7. Када је NCTS поново у функцији, полазна царинарница је у обавези да:
 - у NCTS региструје све транзитне декларације које су поднете и обрађене употребом ОКП;
 - са носиоцем поступка договори начин на који ће подаци о транзитној декларацији која је поднета и обрађена употребом ОКП бити унети у NCTS. Податке о декларацији у NCTS може унети носилац поступка из компјутерског

система који користи или царински службеник у полазној царинарници преузимањем из фајла који достави носилац поступка („Пребаци ТЦД из фајла – резервни поступак“) или ручним уносом података из транзитне декларације („Нова ТЦД за резервни поступак“);

- прати да ли је из одредишне царинарнице стигла (поштом) потврда о уредном завршетку транзитног поступка, која мора да стигне најкасније две недеље по истеку рока за допрему робе одредишној царинарници;
- ручно евидентира завршетак транзитног поступка („Ручно раздужи“) на основу потврде о уредном завршетку транзитног поступка која је стигла из одредишне царинарнице.

I.3.2) ОКП у транзитној царинарници

1. Превозник подноси Обавештење о транзиту на обрасцу ТС10 (Прилог 28 Правилника, односно Анекс В8 уз Додатак III ЦТ Конвенције) свакој транзитној царинарници, која исти задржава. Уместо Обавештења о транзиту, транзитној царинарници се може поднети фотокопија примерка 4 ЈЦИ или фотокопија примерка ТАД, који транзитна царинарница задржава.
2. Када се роба превози преко транзитне царинарнице која није наведена као транзитна у транзитној декларацији, иста о томе одмах шаље (поштом) обавештење полазној царинарници у виду оверене копије Обавештења о транзиту на обрасцу ТС10, оверене копије примерка 4 ЈЦИ или оверене копије примерка ТАД.

I.3.3) ОКП у одредишној царинарници – редовни поступак

- Када се роба допреми одредишној царинарници, иста проверава да ли допремљена роба одговара подацима у примерцима транзитне декларације који је прате, а затим то евидентира на примерцима транзитне декларације (примерци 4 и 5 ЈЦИ или примерак ТАД), на њима бележи датум приспећа и уписује податке о извршеним проверама и све оверава потписом царинског службеника и царинским печатом.
- Потврда пријема робе се може сачинити на за то предвиђеном месту на полеђини примерка 5 ЈЦИ или на обрасцу ТС11 (Анекс В10 уз Додатак III ЦТ Конвенције). Одредишна царинарница шаље (поштом) оверени примерак 5 ЈЦИ полазној царинарници најкасније 8 дана од дана завршетка транзитне операције. Ако је коришћен ТАД, оверени примерак ТАД се шаље под истим условима као и примерак 5 ЈЦИ из **Прилога 3** овог Објашњења.
- Одредишна царинарница је у обавези да у NCTS региструје завршетак транзитног поступка („Приспеће на одредишну ЦИ“, а ако се подаци о декларацији не пронађу, онда „Евидентирај транзит у резервном поступку” - шифра разлога „2“).
- Транзитна операција може да се заврши и у царинарници која није наведена као одредишна у транзитној декларацији. У том случају та царинарница постаје стварна одредишна царинарница.
- Ако је стварна одредишна царинарница под надлежношћу уговорне стране која нема надлежност над декларисаном одредишном царинарницом, стварна одредишна царинарница у потврду пријема робе коју шаље полазној царинарници у рубрику I

(Контрола одредишне царинарнице) транзитне декларације уз уобичајене напомене које уписује царински орган уписује и следећу напомену:

- „разлике: царинарница којој је роба допремљена . . . (референтни број царинарнице) – 99203“.

I.3.4) ОКП у полазној царинарници – овлашћени пошиљалац робе

1. Услови за спровођење ОКП и обавезе овлашћеног пошиљалоца су саставни део Одобрења за овлашћеног пошиљалоца робе.
2. Након добијеног MRN за ОКП овлашћени пошиљалац попуњава писану транзитну декларацију (ЈЦИ или ТАД) и пушта робу у транзит на начин прописан одредбама Прилога 15. Правилника, односно Прилога II уз Додатак I ЦТ Конвенције.
3. Овлашћени пошиљалац којем је одобрена употреба ОКП у поједностављеном поступку дужан је да се строго придржава правила која важе у том случају, а нарочито оних која се односе на обрасце ЈЦИ или ТАД унапред оверене печатом полазне царинарнице или посебним печатом.
4. Ако овлашћени пошиљалац поднесе више од 2% својих транзитних декларација годишње у оквиру ОКП због недоступности свог система, преиспитаће се његов статус овлашћеног пошиљалоца како би се проценило да ли су услови потребни за стицање тог статуса још увек испуњени.
5. По правилу, полазна царинарница је дужна да предузме кораке описане у тачки 7. дела I.3.1).

I.3.5) ОКП у одредишној царинарници – овлашћени прималац робе

1. Услови за спровођење ОКП и обавезе овлашћеног примаоца су саставни део Одобрења за овлашћеног примаоца робе. Овлашћени прималац је дужан да се строго придржава одредби Прилога 15. Правилника, односно Прилога II уз Додатак I ЦТ Конвенције.
2. Када се роба допреми овлашћеном примаоцу, исти је дужан да одмах о томе обавести одредишну царинарницу факсом или електронском поштом, уз прилагање скенираног примерка ЈЦИ или ТАД, а изузетно то може да учини и телефоном. Обавештење о приспећу мора да садржи:
 - Главни референтни број (MRN) са ЈЦИ или ТАД који прати робу,
 - Датум и време приспећа робе,
 - Стање стављених пломби, и
 - Све догађаје настале током транспорта који су унети у ЈЦИ или ТАД или у осталим приложеним документима.
3. После слања обавештења о приспећу, овлашћени прималац је дужан да сачека да протекне рок за почетак истовара одређен у Одобрењу за овлашћеног примаоца робе. Овлашћени прималац не може да започне истовар и проверу робе:
 - пре истека рока за почетак истовара наведеног у одобрењу, или
 - ако га одредишна царинарница обавести да намерава да изврши преглед робе.

4. Овлашћени прималац је дужан да у складу са Одобрењем за овлашћеног примаоца робе истовари робу и провери да ли допремљена роба одговара подацима у примерцима транзитне декларације који је прате. Резултат провере ће детаљно забележити на полеђини транзитне декларације и оверити својим печатом и потписом. Овлашћени прималац робе је надлежан за завршетак транзитног поступка.
5. Ако овлашћени прималац током истовара утврди било какву неправилност (на пример, вишак робе, мањак робе, замењену робу или неку другу неправилност), дужан је да о томе без одлагања обавести одредишну царинарницу и сачека даља упутства. Роба мора бити доступна одредишној царинарници која ће донети одлуку да ли ће извршити проверу робе или ће дозволити овлашћеном примаоцу да настави са истоваром.
6. У складу са одредбама члана 338. Уредбе и Прилога II уз Додатак I ЦТ Конвенције, овлашћени прималац је дужан да одредишној царинарници преда ЈЦИ или ТАД, заједно са пратећом документацијом најкасније трећег радног дана од приспећа робе у ОКП, односно најкасније наредног дана од слања обавештења одредишној царинарници о резултату истовара пошиљке (Напомене при истовару). Изузетно, овај рок се може продужити на основу претходно поднетог захтева са образложењем овлашћеног примаоца у писаној форми.
7. По правилу, одредишна царинарница предузима кораке описане у делу I.3.3).

I.3.6) Поступак провере у случају ОКП

1. Ако потврда о уредном завршетку транзитног поступка не стигне у року од 30 дана након истека рока за предају робе одредишној царинарници, полазна царинарница ће послати (поштом) захтев носиоцу поступка да достави информације или доказе о завршеку транзита. Носилац поступка је дужан да достави (поштом) доказе потребне за окончање транзитног поступка у року од 28 дана, у складу са одредбама члана 333. став 7. Уредбе, односно члана 49. став 5. Додатка I ЦТ Конвенције.
2. Ако у року од 60 дана након истека рока за допрему робе одредишној царинарници полазна царинарница не добије доказ да је транзитни поступак уредно завршен одмах ће започети проверу завршетка транзитног поступка слањем (поштом) попуњеног обрасца ТС20 (**Прилог 2** овог Објашњења) одредишној царинарници. Одредишна царинарница је у обавези да достави тражене податке потребне за окончање транзитног поступка одмах, а најкасније у року од 28 дана, у складу са чланом 333. став 7. Уредбе, односно чланом 49. став 5. Додатка I ЦТ Конвенције.
3. Ако се током поступка провере утврди да транзитни поступак не може да се оконча, полазна царинарница утврђује да ли је царински дуг настао, па уколико утврди да јесте, предузима радње у циљу наплате царинског дуга.
4. Ако полазна царинарница добије информације да транзитни поступак није уредно завршен или ако сумња да је то случај, покренуће поступак провере и пре истека напред наведених рокова.
5. Поступак провере се, такође, покрене уколико се накнадно утврди да је доказ о завршетку транзитног поступка био кривотворен, па је неопходно да се поступком провере омогући предузимање радњи у циљу наплате царинског дуга.

II) Поступак са транзитним операцијама започетим у NCTS када NCTS није у функцији у транзитној и/или одредишној царинарници

II.1.1) Поступак у одредишној царинарници

1. Када се роба пусти у транзитни поступак у NCTS, али у тренутку приспећа NCTS у одредишној царинарници није доступан, одредишна царинарница је у обавези да сачека да NCTS буде поново доступан и затим евидентира завршетак транзитног поступка на уобичајени начин („Приспеће на одредишну ЦИ“).
2. Ако нису утврђена неслагања, одредишна царинарница на захтев носиоца поступка или превозника издаје алтернативни доказ да је транзитни поступак завршен.
3. Када се роба пусти у транзитни поступак у NCTS, али у тренутку допреме робе овлашћеном примаоцу NCTS у одредишној царинарници није доступан, исти има обавезу да се придржава поступка објашњеног у Одобрењу за овлашћеног примаоца робе.
4. Овлашћени прималац ће контактирати одредишну царинарницу, која ће од Хелпдеска тражити информације о предвиђеном трајању недоступности NCTS.
5. Ако се очекује да ће NCTS бити недоступан у краћем временском периоду, одредишна царинарница ће обавестити овлашћеног примаоца да сачека да NCTS буде поново доступан и да онда спроведе поступак на уобичајени начин.
6. Ако се очекује да ће NCTS бити недоступан у дужем временском периоду, одредишна царинарница ће обавестити овлашћеног примаоца да јој допреми робу, како би се транзит завршио у редовном поступку.

II.1.2) Поступак у транзитној царинарници

1. Када се роба пусти у транзитни поступак у NCTS, али у тренутку приспећа NCTS у транзитној царинарници није доступан, транзитна царинарница ће поступити на један од следећих начина:
 - ако је на ТАД у рубрици 51 или рубрици 53 наведена бар једна српска царинска испостава, на ТАД се ставља белешка о преласку границе и оверава потписом царинског службеника и царинским печатом, а ТАД се копира и копија задржава. Када NCTS буде поново доступан прелазак границе се евидентира на уобичајени начин („Потврда приспећа“).
 - ако на ТАД у рубрици 51 или рубрици 53 није наведена ни једна српска царинска испостава, неће се дозволити улазак пошиљке у царинско подручје Републике Србије по тој декларацији.

III) Поступак када је NCTS у функцији, али је у прекиду електронска веза између компјутерског система који носилац поступка користи за подношење транзитне декларације путем технике електронске обраде података и NCTS

III.1.1) Поступак у полазној царинарници

1. Ако је NCTS у функцији, али је у прекиду електронска веза између компјутерског система који носилац поступка користи за подношење транзитне декларације путем технике електронске обраде података и NCTS, Хелпдеск може да дозволи подношење транзитне декларације као у тачки 1. дела I.3.1 у једном примерку (употребом ЈЦИ или ТАД) уз достављање полазној царинарници података о декларацији у облику поруке IE015 на преносивој меморији.
2. Царински службеник у полазној царинарници преузимањем из фајла који достави носилац поступка („Пребаци ТЦД из фајла“) уноси податке о декларацији у NCTS и даља обрада декларације се спроводи на уобичајени начин: NCTS додељује MRN и контролише употребу гаранције, а пошиљку прати ТАД одштампан из NCTS.

IV) ОКП у осталим ситуацијама

IV.1.1) Грешком потврђено приспеће пошиљке код друге испоставе

1. Ако због људске грешке начињене код друге испоставе није могуће евидентирати приспеће пошиљке на одредиште, на располагању је функционалност „Евидентирај транзит у резервном поступку“ - шифра разлога „1“.

IV.1.2) Недоступност резултата прегледа из IPS

1. Ако резултат прегледа који се уноси у IPS, није доступан у NCTS (нпр. због прекида електронске везе између IPS и NCTS или техничке грешке при обради у IPS), неопходно је да се резултат прегледа унесе ручно у NCTS како би се омогућила даља обрада ТЦД блокиране у статусу „Наложен преглед“ и пуштање пошиљке у транзит.
2. Унос резултата прегледа у NCTS може да изврши само царински службеник са посебним овлашћењима (нпр. вођа смене, шеф испоставе и сл.) употребом функционалности „Евидентирај резултат прегледа када је IPS недоступан“, при чему у NCTS уноси податке са достављеног Извештаја о извршеној контроли.

IV.1.3) Исправка резултата прегледа унетог у IPS

1. Ако резултат прегледа који је унет у IPS не одговара резултату прегледа из Извештаја о извршеној контроли (нпр. због људске грешке при уносу), неопходно је да се стварни резултат прегледа ручно унесе у NCTS како би се превазишла ситуација настала услед људске грешке и омогућила правилна обрада ТЦД блокиране у статусу „Наложен преглед“ и пуштање пошиљке у транзит.
2. Измену резултата прегледа у NCTS може да изврши само царински службеник са посебним овлашћењима (нпр. вођа смене, шеф испоставе и сл.) употребом функционалности „Измени резултат прегледа“.

IV.1.4) Технички проблем код слања или примања поруке IE044 – „Напомене при истовару“

1. Када се користи поједностављени поступак на одредишту за истовар је одговоран овлашћени прималац. Он је дужан да пошаље резултат провере при истовару у виду поруке „Напомене при истовару“ (IE044).

2. Када овлашћени прималац обавести одредишну испоставу да из неког разлога није могуће слање поруке IE044, царински службеник у одредишној испостави може да употреби функционалност „Прекини поједностављени поступак“. Употребом ове функционалности се ТЦД премешта у статус „Предате“ и тиме омогућава обрада блокиране ТЦД.
3. Царински службеник на одредишту овиме добија могућност да или наложи преглед пошиљке (функционалност „Наложити преглед“) или дозволи наставак истовара (функционалност „Дозвола за истовар“).

Ово објашњење почиње да се примењује од 18.11.2019. године.

Ступањем на снагу овог објашњења престаје да важи део VIII, акта Управе царина број 148-04-030-13-120/15 од 23.01.2015. године, којим је објашњена употреба резервног поступка.

Прилози

Прилог 1 – Печат за осигурање континуитета поступка

Прилог 2 – ТЦ20

Прилог 3 – ТЦ20а

в.д. Д И Р Е К Т О Р А

Милош Томић